

Rammeverk for opplæring

Rogaland
fylkeskommune

Rutine for elevtransport i skoletiden

Versjon 1.0

Endret:

Godkjent av:	Seksjonssjef opplæring i skole	Gyldig fra - til:	10.01.2024 – 01.08.2026
Dokumentansvarlig:	Hilde.blesvik@rogfk.no		
Grunnlagsdokumenter: (Lover og forskrifter, politiske vedtak, planer, veiledere, brev, rundskriv, med mer)	<ul style="list-style-type: none">• Vedtak i fylkestinget 2021 PS 140/2021• Opplæringsloven kapittel 9A• Opplæringsloven kapittel 7		
Evaluerings:	Evalueres ved behov		

Innhold

Formål.....	2
Forklaring.....	2
Forsikring.....	2
Gratisprinsippet.....	2
Vurdering av om elev kan benytte privat kjøretøy	2
Turens lengde.....	3
Skole- og klasse miljø	3
Sikkerhet.....	3
Effektivitetshensyn og rimelighet.....	3
Hensyn til elevers selvråderett.....	3
Rutinen	4

Formål

Rutinen skal sikre at transport av elever i skoletiden, f.eks. ved turer og ulike arrangementer, er forsvarlig, trygg og i samsvar med fylkeskommunens lovpålagte plikter. Rutinen skal ivareta elevenes rettigheter og sikkerhet.

Forklaring

Den vedlagte rutinen skal gjelde for all elevtransport i fylkeskommunen.

«Elevtransport» er et vidt begrep, og omfatter alt fra korte kjøreturer der et lite antall elever skal forflytte seg i løpet av skoledagen til lange turer der hele skolen er med. Dette betyr at skolen må se an den konkrete situasjonen og benytte skjønn når det skal avgjøres hvordan elevene skal transporteres.

Det forstås slik at skolen har anledning til å kreve at elever reiser med den transporten skolen har satt opp i skoletiden. Dette har blant annet sammenheng med skolens rett til å organisere sin virksomhet i forbindelse med opplæringen.

Forsikring

Elever og lærlinger er dekket av skoleeiers forsikring på vei til og fra skole og i skoletiden. Forsikringen dekker eleven/lærlingen, men ikke kjøretøyet hvis de benytter privat kjøretøy.

Skoleeier har i tillegg en egen reiseforsikring for elever og lærlinger som er på utfart (turer/reiser) i regi av skolen. Under slik utfart gjelder reiseforsikringen hele døgnet, varighet inntil 70 dager.

Gratisprinsippet

Etter opplæringsloven § 3-1 (9) er opplæringen i offentlig videregående skole eller lærebedrift gratis. Dette inkluderer nødvendig transport i løpet av skoledagen.

Gratisprinsippet fører til at skolen ikke kan legge opp til transport med elevenes private biler. Dersom transport er nødvendig, skal skolen stille med transportmidler som er gratis for elevene og som har plass til alle elevene.

Vurdering av om elev kan benytte privat kjøretøy

Selv om skolen skal stille med transportmidler når transport er nødvendig, vil det kunne oppstå situasjoner der elever ønsker å kjøre selv eller sitte på i en privat bil.

Hovedregelen skal være at alle elever reiser i transportmiddel organisert av fylkeskommunen. Skolen kan vurdere om det skal gjøres unntak.

Særlige momenter å vektlegge i vurderingen, er:

Turens lengde

Det er forskjell på korte kjøreturer (mellom f. eks. skolen og nærmeste bysentrum) og lengre turer (f. eks. heldagsutflukter til Sirdalen, Hovden eller liknende).

Hvis det gjelder en kort kjøretur, skal det som regel mindre til for å tillate at elevene bruker eget kjøretøy. Motsatt skal det mer til at elevene bruker eget kjøretøy hvis det dreier seg om en lengre kjøretur.

Skole- og klassemiljø

Dersom formålet med en klasses tur til dels er å skape et bedre skole- og klassemiljø, er dette noe som taler sterkt for at alle elever skal reise med skolens oppsatte transport. I løpet av transporten vil det ofte være nødvendig å gi beskjeder eller ønskelig å bruke tid på felles aktiviteter. Det taler også for at elevene ikke kan velge å kjøre private biler hvis skolen merker eller mistenker at det kan dannes «klikker» som påvirker skolemiljøet.

Sikkerhet

Skolen har ansvar for elevenes sikkerhet i skoletiden, og dette taler for at elever ikke skal kunne kjøre selv. Skolen har som et utgangspunkt lite kjennskap til hver enkelt elevs kjøretøy eller kjøreferdigheter, og risikoen for skade vil i de fleste tilfeller være mindre med en erfaren yrkessjåfør bak rattet i et kvalitetssikret kjøretøy.

Turens lengde vil også spille inn i vurderingen av elevenes sikkerhet. En lang tur på vintertid vil normalt medføre større risiko enn en kort tur på tørre veier.

Effektivitetshensyn og rimelighet

Det vil kunne oppstå tilfeller hvor det vil være rimelig for eleven eller mest effektivt for eleven å få anledning til å benytte privat kjøretøy. Dersom ovennevnte momenter ikke taler særskilt for at eleven bør bli med i felles transportmiddel, kan det vurderes om eleven skal få anledning til å benytte privat kjøretøy. Et eksempel kan være en elev som bor i nærheten av reisemålet og det vil fremstå lite rimelig å kreve at eleven først blir med tilbake til skolen og deretter kjøre tilbake i egen bil.

Hensyn til elevs selvråderett

Elever har rett til å bli hørt, og det skal legges vekt på deres mening i takt med økt alder og modning. Prinsippet om økt elevmedbestemmelse tillegges mer vekt i skolen, og i ny opplæringslov kommer dette enda tydeligere frem. Eleven skal alltid høres i saker som angår eleven selv.

Rutinen

- Skolen har ansvar for å organisere en forsvarlig og trygg transport for elevene.
- Transporten skal være gratis, jf. gratisprinsippet i opplæringsloven.
- Transporten skal gjennomføres med kollektive transportmidler eller skolens egne biler/minibusser/båter eller andre transportmidler skolen eier eller leier.
- Transport skal som hovedregel ikke organiseres ved bruk av ansattes eller elevers private biler/båter/mopedder mm. Bruk av private kjøretøy forutsetter at skolen i hvert enkelt tilfelle vurderer risikoen for skade og ulykke, jf. [tolkningsuttalelse fra Utdanningsdirektoratet 12.12.2014.](#)
- En elev som ønsker å bruke privat transportmiddel i skoletiden til et arrangement der skolen har arrangert transport, gjør dette på eget ansvar og risiko. Eleven må få tydelig beskjed om at transporten da ikke foregår i skolens regi.
- Skolen skal vurdere konkret om elever får benytte privat transportmiddel i skoletiden i samsvar med momentene som fremgår ovenfor i rutinen.